

Metody programowania

Egzamin zasadniczy

24 czerwca 2015

Liczba punktów	Ocena
0 – 16	2.0
17 – 20	3.0
21 – 22	3.5
23 – 24	4.0
25 – 26	4.5
27 – 30	5.0

W każdym pytaniu testowym proszę wyraźnie zaznaczyć dokładnie jedną odpowiedź. Jeśli zostanie zaznaczona więcej niż jedna odpowiedź, to za wybraną zostanie uznana ta, która *nie jest* otoczona kółkiem. Każde pytanie jest warte 1 punkt. Czas trwania egzaminu: 120 minut.

Pytanie 1. Rozważmy predykaty:

$p(0)$.

$p(1)$.

$q(0)$.

$q(N) :-$

$N1 \text{ is } N+1,$

$q(N1)$.

Obliczenie celu

?- $p(X), q(Y)$.

- a. ☐ zakończy się niepowodzeniem.
- b. ☒ zakończy się sukcesem, a po nawrocie błędem.
- c. ☐ będzie mieć nieskończenie wiele sukcesów, w których za zmienną X zawsze będzie podstawiona wartość 0.
- d. ☐ będzie mieć nieskończenie wiele sukcesów, w których za zmienne (X, Y) będą kolejno podstawiane pary liczb naturalnych $(0, 0), (1, 0), (0, 1), (1, 1), (0, 2), (1, 2), \dots$

Pytanie 2. Rozważmy predykat:

$p([], X, X).$
 $p([H|T], X, Y) :-$
     $p(T, [H|X], Y),$
     $!.$

Wtedy:

- a. ☐ Odcięcie na końcu drugiej klauzuli predykatu p jest zielone.
- b. ☐ Odcięcie na końcu drugiej klauzuli predykatu p nie ma żadnego wpływu na działanie predykatu.
- c. ☒ Cele $p([], X, Y)$ oraz $X=Y$ mają ten sam efekt.
- d. ☐ Cele $p(X, [], Y)$ oraz $\text{reverse}(X, Y)$ mają ten sam efekt.

Pytanie 3. Efektem obliczenia celu

$?- \text{append}(X, a, []).$

jest

- a. ☒ niepowodzenie.
- b. ☐ błąd typu, gdyż atom a nie jest listą.
- c. ☐ sukces, w którym pod zmienną X jest podstawiona lista $[a]$.
- d. ☐ zapętlenie.

Pytanie 4. Efektem obliczenia celu

$?- X=a, \backslash+ \backslash+ X=b.$

jest

- a. ☐ sukces, w którym zmienna X pozostaje nieukonkretniona.
- b. ☐ sukces, w którym pod zmienną X jest podstawiony atom a .
- c. ☐ sukces, w którym pod zmienną X jest podstawiony atom b .
- d. ☒ niepowodzenie.

Pytanie 5. Cel

$?- \backslash+ X=a, X=b.$

- a. ☒ kończy się niepowodzeniem.
- b. ☐ kończy się sukcesem, w którym pod zmienną X jest podstawiony atom a .
- c. ☐ kończy się sukcesem, w którym pod zmienną X jest podstawiony atom b .
- d. ☐ ma ten sam efekt, co cel $?- X=b, \backslash+ X=a.$

Pytanie 6. Obliczenie celu

?- (N is 0; N is N+1), write(N), nl, fail.

spowoduje

- a. ☐ wypisywanie w nieskończoność do standardowego strumienia wyjściowego kolejnych liczb naturalnych począwszy od zera, po jednej w wierszu.
- b. ☐ wypisywanie w nieskończoność do standardowego strumienia wyjściowego cyfr 0, po jednej w wierszu.
- c. ☐ wypisanie do standardowego strumienia wyjściowego pojedynczej cyfry 0 i znaku nowego wiersza, po czym obliczenie się zakończy.
- d. ☒ wypisanie do standardowego strumienia wyjściowego pojedynczej cyfry 0 i znaku nowego wiersza, po czym obliczenie zostanie przerwane z komunikatem o błędzie.

Pytanie 7. Obliczenie celu

?- \+ (between(0,6,X), X is 13).

- a. ☐ zakończy się niepowodzeniem.
- b. ☒ zakończy się pojedynczym sukcesem, w którym zmienna X pozostanie nieukonkretniona.
- c. ☐ zakończy się pojedynczym sukcesem, w którym pod zmienną X zostanie podstawiona liczba 13.
- d. ☐ zakończy się błędem arytmetycznym.

Uwaga: Obliczenie celu `between(m,n,x)`, gdzie `between/3` jest predykatem dostępnym w SWI-Prologu, a m i n są liczbami całkowitymi, powoduje przy kolejnych nawrotach unifikację termu x z kolejnymi liczbami $m, m+1, m+2, \dots, n$.

Pytanie 8. Struktura `[[a|b] | [c|d]]`

- a. ☐ jest listą dwuelementową.
- b. ☐ jest listą trzelementową.
- c. ☐ unifikuje się ze strukturą `[[a|b], [c|d]]`.
- d. ☒ unifikuje się ze strukturą `[[a|b], c|d]`.

Pytanie 9. Obliczenie celu

?- append(X, [a], X).

- a. ☐ zakończy się niepowodzeniem.
- b. ☐ zakończy się pojedynczym sukcesem.
- c. ☒ zapętli się.
- d. ☐ będzie mieć nieskończenie wiele sukcesów.

Pytanie 10. Niech

```
p :- write(a).  
p :-  
    p.
```

Rozważmy cel

?- !, p.

- a. ☒ Cel będzie spełniony na nieskończenie wiele sposobów. Przed każdym sukcesem do standardowego strumienia wyjściowego będzie wypisywana pojedyncza litera a.
- b. ☐ Cel będzie spełniony na nieskończenie wiele sposobów. Przed pierwszym sukcesem do standardowego strumienia wyjściowego zostanie wypisana pojedyncza litera a.
- c. ☐ Cel będzie spełniony na jeden sposób, a do standardowego strumienia wyjściowego zostanie wypisana pojedyncza litera a.
- d. ☐ Obliczenie celu zapętli się, a do standardowego strumienia wyjściowego zostanie wypisana nieskończenie wiele razy litera a.

Pytanie 11. Rozważmy predykat

```
collect(N,N,[N]).  
collect(N,M,[N|L]) :-  
    N1 is N+1,  
    collect(N1,M,L).
```

i cel

?- collect(0,5,L), !, member(X,L).

Odcięcie, które występuje w podanym celu

- a. ☐ nie ma wpływu na wynik jego obliczenia.
- b. ☐ powoduje, że przy kolejnych nawrotach pod zmienną X są podstawiane jedynie liczby mniejsze od 5.
- c. ☒ powoduje, że obliczenie tego celu nie zapętli się przy żadnym nawrocie.
- d. ☐ powoduje, że cel jest spełniony tylko na jeden sposób.

Pytanie 12. Niech

```
form --> [p].  
form --> [q].  
form --> form, binop, form.  
binop --> [and].  
binop --> [or].
```

Obliczenie celu

?- form([p,and,q],[ ]).

- a. ☐ zakończy się niepowodzeniem.
- b. ☐ zakończy się pojedynczym sukcesem.
- c. ☒ zakończy się sukcesem, a po nawrocie zapętli się.
- d. ☐ będzie mieć nieskończenie wiele sukcesów.

Pytanie 13. Rozważmy predykat

```
combine([ ],X,[ ],X).  
combine([A|TA],X,[A,B|R],TB) :-  
    combine(TA,X,R,[B|TB]).
```

Obliczenie celu

?- combine([1,2,3],[4,5,6],R,[ ]).

- a. ☐ zakończy się niepowodzeniem.
- b. ☐ zakończy się pojedynczym sukcesem, w którym zmienna R zostanie zunifikowana z listą [1,2,3,4,5,6].
- c. ☒ zakończy się pojedynczym sukcesem, w którym zmienna R zostanie zunifikowana z listą [1,6,2,5,3,4].
- d. ☐ zakończy się pojedynczym sukcesem, w którym zmienna R zostanie zunifikowana z listą [3,2,1,4,5,6].

Pytanie 14. Niech

$p([H|T]-[H|Y],T-Y)$.

Dla zadanej otwartej listy różnicowej X obliczenie celu

?- p(X,Y).

spowoduje, że zmienna Y zunifikuje się z:

- a. ☐ listą różnicową zawierającą elementy listy X w odwrotnej kolejności.
- b. ☐ listą różnicową zawierającą te same elementy, co lista X.
- c. ☒ listą różnicową zawierającą te same elementy, co ogon listy X z dodaną na końcu głową listy X.
- d. ☐ listą różnicową otrzymaną przez przestawienie ostatniego elementu listy X na jej początek.

Pytanie 15. Obliczenie celu

?- X is 1, Y is 2, X \= Y.

- a. ☐ będzie miało taki sam efekt, jak obliczenie celu

?- X \= Y, X is 1, Y is 2.

- b. ☒ będzie miało taki sam efekt, jak obliczenie celu

?- X = 1, Y = 2.

- c. ☐ zakończy się niepowodzeniem.
d. ☐ zakończy się błędem arytmetycznym.

Pytanie 16. Nech

```
newtype Number = Number Integer
nonzero (Number 0) = False
nonzero _ = True
```

Wtedy

- a. ☐ typem funkcji nonzero jest $\text{Number } a \Rightarrow a \rightarrow \text{Bool}$.
b. ☐ wyrażenia `Number undefined` i `undefined` mają ten sam typ.
c. ☒ wyrażenia `Number undefined` i `undefined` mają tę samą wartość.
d. ☐ wartością wyrażenia `nonzero (Number undefined)` jest `True`.

Pytanie 17. Jednym z aksjomatów równościowych monady jest

- a. ☐ $\lambda x \rightarrow (p \gg= (q \gg= r)) = (\lambda x \rightarrow (p \gg= q)) \gg= r$.
b. ☒ $\text{do } \{ x \leftarrow p; q \ x \gg= r \} = \text{do } \{ x \leftarrow p; q \ x \} \gg= r$.
c. ☐ $\text{return } \gg= p = p$.
d. ☐ $p \gg= (\lambda x \rightarrow \text{return}) = p$.

Pytanie 18. Jeżeli funkcja f jest *strict*, to

- a. ☐ $f\ 1 \neq \perp$.
b. ☐ $f\ \perp \neq \perp$.
c. ☒ $f\ (\text{head } []) = \perp$.
d. ☐ $f\ (\text{head } [\perp]) \neq f\ \perp$.

Pytanie 19. Niech

data T = T (Bool, Bool)
newtype S = S (Bool, Bool)

Wtedy

- a. ☒ $S \perp = \perp$.
- b. ☐ $S \perp = T \perp$.
- c. ☐ $S (\perp, \perp) = S \perp$.
- d. ☐ $T (\perp, \perp) = T \perp$.

Pytanie 20. Równość

$$\text{foldl } (+) 0 \text{ xs} = \text{foldr } (+) 0 \text{ xs},$$

gdzie $\text{xs} :: \text{Num } a \Rightarrow [a]$,

- a. ☒ zachodzi dla każdej listy xs .
- b. ☐ nie zachodzi dla dowolnej nieskończonej listy xs .
- c. ☐ nie zachodzi dla pewnej częściowej listy xs .
- d. ☐ zachodzi tylko dla tych spośród nieskończonych list xs , w których występuje jedynie skończenie wiele elementów różnych od 0.

Pytanie 21. Niech

$f \ x = x \ (f \ x)$

- a. ☐ Funkcja f nie posiada typu.
- b. ☒ Najogólniejszym typem funkcji f jest $(a \rightarrow a) \rightarrow a$.
- c. ☐ Wyrażenie $(\text{head} \ . \ f) (1:)$ nie posiada typu.
- d. ☐ Wartością wyrażenia $(\text{head} \ . \ f) (1:)$ jest $\perp$.

Pytanie 22. Niech dla pewnych funkcji f i g funkcja h będzie zdefiniowana wzorem

$$h \ x \ y = f \ (g \ x \ y)$$

Wtedy funkcja h jest równa

- a. ☐ $f \ . \ g$
- b. ☒ $(f \ .) \ . \ g$
- c. ☐ $(.) \ f \ (. \ g)$
- d. ☐ $f \ (. \ g)$

Pytanie 23. Funkcja $f \cdot g$ jest *strict* wtedy i tylko wtedy, gdy

- a. ☐ f jest *strict*.
- b. ☐ g jest *strict*.
- c. ☐ f i g są *strict*.
- d. ☐ Żaden z powyższych warunków nie jest konieczny do tego, by funkcja $f \cdot g$ była *strict*.

Pytanie 24. Równość

$$\text{foldr } (\oplus) a \text{ xs} = \text{foldl } (\oplus) a \text{ xs},$$

gdzie $(\oplus) :: t \rightarrow t \rightarrow t$, $a :: t$, $\text{xs} :: [t]$, dla pewnego typu t , zachodzi dla

- a. ☐ dowolnej funkcji $(\oplus)$, dowolnej wartości a i dowolnej listy xs .
- b. ☐ dowolnej funkcji $(\oplus)$, dowolnej wartości a i dowolnej skończonej listy xs .
- c. ☐ dowolnej listy xs , jeśli $(t, (\oplus), a)$ jest monoidem.
- d. ☒ dowolnej skończonej listy xs , jeśli $(t, (\oplus), a)$ jest monoidem.

Pytanie 25. Niech

```
evil :: [Integer] → Bool
evil [] = False
evil (666:xs) = True
evil (_:xs) = evil xs
lucky :: [Integer]
lucky = 7:lucky
```

Wtedy wyrażenie `evil (lucky ++ [666])` jest równe wyrażeniu

- a. ☐ `True`.
- b. ☐ `False`.
- c. ☒ `evil (lucky ++ lucky)`.
- d. ☐ `evil ([666] ++ lucky)`.

Pytanie 26. Typ $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow (a \rightarrow b) \rightarrow (a \rightarrow c)$ jest najogólniejszym typem funkcji f zdefiniowanej następująco:

- a. ☐ $f \ x \ y \ z = y \ (x \ y) \ z$
- b. ☐ $f \ x \ y \ z = x \ y \ (x \ z)$
- c. ☒ $f \ x \ y \ z = x \ z \ (y \ z)$
- d. ☐ $f \ x \ y \ z = x \ y \ (y \ z)$

Pytanie 27. Typem wyrażenia `map map` jest

- a. ☐ $[a \rightarrow b] \rightarrow ([a] \rightarrow [b]) \rightarrow (a \rightarrow b) \rightarrow [[a] \rightarrow [b]]$
- b. ☐ $((a \rightarrow b) \rightarrow [a] \rightarrow [b]) \rightarrow [a \rightarrow b] \rightarrow [[a] \rightarrow [b]]$
- c. ☒ $[a \rightarrow b] \rightarrow [[a] \rightarrow [b]]$
- d. ☐ $(a \rightarrow b) \rightarrow ([a] \rightarrow [b])$

Pytanie 28. Wyrażenia
$$[(x,y) \mid x \leftarrow xs, p \ x, y \leftarrow ys] \quad \text{oraz} \quad [(x,y) \mid x \leftarrow xs, y \leftarrow ys, p \ x]$$

gdzie $xs :: [a]$, $ys :: [b]$ i $p :: a \rightarrow \text{Bool}$, dla pewnych typów a i b , są równe:

- a. ☐ dla dowolnych list xs i ys i dowolnej funkcji p , która jest *strict*.
- b. ☐ dla dowolnych skończonych list xs i ys i dowolnej funkcji p .
- c. ☐ dla dowolnych częściowych list xs i ys i dowolnej funkcji p .
- d. ☒ Żadna z powyższych odpowiedzi nie jest poprawna.

Pytanie 29. Wartością wyrażenia `show (42,True)` jest

- a. ☐ `"(\"42\", \"True\")"`
- b. ☒ `"(42,True)"`
- c. ☐ `("42","True")`
- d. ☐ `"\"(42,True)\""`

Pytanie 30. Niech

```
fst :: (a,b) -> a
fst (x,_) = x
snd :: (a,b) -> b
snd (_,y) = y
pair :: (a -> b, a -> c) -> a -> (b,c)
pair (f,g) x = (f x, g x)
k, h :: (a -> b, c -> d) -> (a,c) -> (b,d)
k (f,g) = pair (f . fst, g . snd)
h (f,g) (x,y) = (f x, g y)
```

Wtedy

- a. ☐ $k = h$.
- b. ☐ $k(f,g) = h(f,g)$ dla dowolnych $f :: a \rightarrow b$ i $g :: c \rightarrow d$.
- c. ☒ $k \ p(x,y) = h \ p(x,y)$ dla dowolnego $p :: (a \rightarrow b, c \rightarrow d)$ i dowolnych $x :: a$ i $y :: c$.
- d. ☐ $k(f,g) \ p = h(f,g) \ p$ dla dowolnych $f :: a \rightarrow b$ i $g :: c \rightarrow d$ i dowolnego $p :: (a,c)$.

Uwagi do zadań

W zadaniu 23 warunek $f \cdot g$ jest *strict* implikuje, że f jest *strict*, a w drugą stronę warunek f i g są *strict* implikuje, że $f \cdot g$ jest *strict*. Zatem żadna z czterech odpowiedzi nie

jest poprawna. *Zadanie jest wadliwe i zostało anulowane. Wszystkie osoby otrzymały za to zadanie punkt niezależnie od wybranej odpowiedzi.*

W zadaniu 28 kontrprzykładem dla odpowiedzi a. i b. jest np. $xs = [0]$, $ys = []$, $p = \perp$. Kontrprzykładem dla odpowiedzi c. jest np. $xs = 0 : 1 : \perp$, $ys = 0 : \perp$ i $p \ x = x \text{ 'mod' } 2 \neq 0$.

W zadaniu 29, jeśli założyć, że prawdziwa jest tylko jedna z odpowiedzi, to łatwo wywnioskować, że jest nią odpowiedź c., gdyż na mocy zasady ekstensjonalności odpowiedź a. implikuje pozostałe, zaś odpowiedzi b. i d. są równoważne. Można więc wskazać właściwą odpowiedź nie rozwiązując zadania! Funkcje h i k , to funkcje cross i cross' ze stron 42–43 podręcznika. Tam znajduje się dokładna analiza tego zadania.